

menii de teatru trebuie să judece această situație cu multă generozitate și să încerce să se apropie de spectatori și ca oameni, nu numai ca personaje din piese. Tinerii care nu prea merg la teatru, nu iubesc ceea ce nu cunosc. Poate vom fi ajutați să înțelegem mai bine teatru întâlnindu-ne cu creatorii lui. Eu sînt de șase ani în uzină (chiar dacă am numai 21 de ani: am urmat școala profesională de aici) și în toți acești șase ani n-am auzit să ne fi vizitat, să se fi organizat o întâlnire cu oameni de teatru.

ANCA VÎRLAN
Muncitoare secția relec

**TEATRUL — ȘCOALĂ DE
LIMBĂ ROMĂNEASCĂ**

Secolul al XX-lea este considerat un secol al lucidității, al gândirii științifice, al cunoștințelor exacte. Pasiunea mea sînt științele exacte: matematica, fizica, chimia. Am 23 de ani. Am urmat liceul teoretic, am fost premiantă din clasa I și pînă în ultima. Particip la Olimpiade de matematică, dezleg probleme. În curînd, o să urmez, la seară, Politehnica. În timpul liber citesc revistele „Cinema” și „Teatrul”; nu o spun ca să vă flatez, dar citesc aceste reviste încă de pe băncile liceului. V-am dat aceste amănunte autobiografice, și v-am făcut această confidență în legătură cu pasiunea mea pentru științele exacte, pentru că vreau să vă atrag atenția asupra unui aspect care mă cam deranjează, și anume: diletanțismul și superficialitatea unor opere și a unor autori, care subapreciază capacitatea de înțelegere a cititorului sau a spectatorului, oferindu-i o imagine foarte săracă și primitivă a omului secolului al XX-lea îndeosebi a chipului muncitorului, a relațiilor dintre muncă și artă, dintre muncă și știință etc.

Întîia și cea mai puternică emoție de artă teatrală mi-au dăruit-o spectacolele consacrate elevilor din liceu. Repertoriul acestor reprezentații cuprindea mai mult piese de Vasile Alecsandri, cu suflul lor avîntat, patriotic. Ele au exercitat asupra mea o puternică înrîmîrire, și cred că tînăra generație are nevoie în primul rînd de educație patriotic-eroică. Figurile de eroi legendari, apărători de țară, exploratori îndrăzneți, prezentați într-o manieră atractivă și la un nivel literar superior, cu o finalitate înălțătoare, pot să contribuie, în primul rînd, la satisfacerea curiozității și educarea vîstei tinere. Am predat un timp fizică și matematică, am fost un an directoare la o școală de țară. În

Anca Virlan

Florica Persea

cadruul orelor de limbă română, s-a vorbit copiilor despre dramaturgie și despre teatru. Dar una este să citești, și alta să vezi. Copiii sînt foarte receptivi și sensibili la vizual. Țin să vă spun că în acel sat ilfovean, cît am fost eu prezentă acolo, n-a poposit nici o trupă de teatru, fie ea profesionistă sau amatoare, deși căminul cultural oferea condiții favorabile reprezentării unui spectacol. Eu cred că atît teatrele profesioniste, dar mai ales cele populare, care au fost special create în acest scop, ar trebui

să pătrundă cu un repertoriu adecvat, repetit, *adecvat*, mai adine în mijlocul maselor, în școli, în sate, pentru a face educarea treptată a maselor.

Am văzut, mai demult, la Teatrul Național, *Răzvan și Vidra*, în care au jucat Eugenia Dragomirescu și Emanoil Petruț. Piesa m-a impresionat profund, mi s-a părut a fi un model de construcție dramatică, un exemplu strălucit de arhitectură teatrală și literară, o demonstrație exemplară în realizarea caracterelor, și, mai ales, mi s-a părut o *lecție de limbă*, o *pildă de limbă românească*, fermecătoare, viguroasă, emoționantă din sonoritatea ei, ce-și trage rădăcinile din graiul popular. Mă supără uneori astăzi când merg la teatru și observ mari neglijențe de limbă, denaturarea graiului, împestrirea lui cu termeni neliterari, vulgari.

Majoritatea tinerilor cu care am discutat, pledează însă pentru piesa cu temă contemporană. Personal, mă atrage piesa care transmite adevăruri și semnificații cotidiene, într-o acțiune atractivă, într-o limbă românească curată și armonioasă.

FLORICA PERSEA *caligraf la relee telefonice*

DE LA OM LA OM...

— ...Teatrul îmi satisface curiozitatea. Eu merg la teatru ca să văd cum se pot descurca niște oameni într-o situație importantă și complicată. Până acum am avut noroc: n-am nimerit niciodată la o piesă care să mă facă să plec din sală. În schimb, la filme proaste am nimerit, și, după ce am stat o vreme — din lene, din politețe, să nu-mi deranjez vecinii — am plecat. Un spectacol de teatru atât de prost încît să mă facă să fug din sală, n-am întâlnit. Ar fi fost o catastrofă: după orele de lucru din uzină, după ceasurile pierdute în tramvai și troleibuz, după timpul pierdut la coafor... N-aș mai fi mers apoi la nici un teatru...

— ...Preferințe? ...N-am. Văd teatru destul de des, un spectacol la trei, patru săptămîni. La filme nu merg cu anii, le aștept la televizor. Mai mult citesc. Nu orice, pentru că trebuie să citesc pentru școală (sînt la fără frecvență, într-o nouă) și am o soră la filologie, ale cărei lecturi mă influențează și pe mine, desigur. Citesc și multe piese de teatru.

— ...Nu prea văd pe afișele teatrelor autorii și piesele citite de mine. Așa e nor-

mal: eu pot citi într-o săptămîină mai multe piese decît poate realiza un teatru în trei stagiuni. Știu că piesele de teatru trebuie să arate cum se rezolvă o problemă, de aceea le citesc cam așa cum alții citesc romane polițiste. Nu în toate piesele se întîmplă ceva extraordinar, nu toate au o intrigă palpitantă, dar nici măcar cărțile polițiste nu sînt toate palpitate. Cînd le citesc, îmi închipuiesc un fel de reprezentare a spectacolului. Cînd le văd pe scenă pe cele pe care le-am citit, îmi dau seama că între ceea ce îmi închipuiesc eu și ceea ce mi-au reprezentat actorii este o diferență uluitoare. Priceperea mea într-ale teatrului este, deci, destul de puțin satisfăcătoare. Poate mă grăbesc, și tocmai de aceea îmi doresc să văd tot ce am citit, toate piesele. Din păcate destul de multe din piesele aflate chiar și în programa școlară nu apar pe scenă. Caragiale e prezent cu *D-ale carnavalului*, care nu mai e în programă. *Scrisoarea pierdută*, dacă se joacă o dată, de două ori pe stagiune... Din Sebastian nu se prezintă nimic. *Alcor și Mona* e o parodie, eu vreau să văd *Steaua fără nume*... Nu se joacă nici o piesă de Camil Petrescu. Aș vrea să văd *Suflete tari* și *Profesor doctor Omu vindecă de dragoste*... Nu văd nici un titlu al lui G. M. Zamfirescu.

— ...Mă rog, bine că sînt speranțe să pot vedea *Jocul de-a vacanța* și *Sam*, o piesă care mi s-a părut ciudată. Dar vreau să văd și *Domnișoara Nastasia*... Filmul realizat după această piesă cred că este foarte departe de ceea ce mi-ar putea arăta spectacolul teatral.

— ...Din dramaturgia nouă? — ...Nu prea cunosc piese, adică n-am ajuns aici cu bibliografia pentru școală. Am văzut cîteva spectacole, și impresia cea mai puternică eu care am rămas este că scriitorii de teatru de acum nu dau importanța cuvenită conflictului, intriga e mai puțin încordată. M-am gîndit odată, și cred că pot sugera și eu o soluție. Dumneavoastră citiți rubrica *De la om la om*?

— ...Și nu vi se pare că multe, poate cincizeci la sută din scrisorile pe care le comentează Ion Băieșu, pot constitui subiectul unei piese?

— ...E și dramaturg? — ...N-am știut. N-am văzut nici o piesă de-a lui.

— ...N-am auzit de ea, chiar dacă a fost premiată. Îmi pare rău, dacă se va relua *Iertarea* am s-o văd. Din *Tanța și Costel* am văzut cîte ceva, dar astea sînt fleacuri față de rubrica *De la om la om*. Dacă un teatru ar juca asemenea piese, ca acelea pe care le sugerează scrisorile de la această rubrică, pe tineri i-ar interesa foarte mult și i-ar atrage și mai mult spre teatru.

— ...E foarte greu pentru mine să cunosc motivele pentru care alții nu merg la teatru